TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2008. gada 16. decembrī *

Lieta C-73/07

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Korkein hallinto-oikeus* (Somija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2007. gada 8. februārī un kas Tiesā reģistrēts 2007. gada 12. februārī, tiesvedībā

Tietosuojavaltuutettu

pret

Satakunnan Markkinapörssi Oy

un

Satamedia Oy.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*], K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], A. Ross [*A. Rosas*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*] un A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*], tiesneši P. Kūris [*P. Kūris*],

* Tiesvedības valoda — somu.

E. Juhāss [*E. Juhász*], Dž. Arestis [*G. Arestis*], E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*], J. Klučka [*J. Klučka*], U. Lehmuss [*U. Lõhmus*] un E. Levits (referents),

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretāre S. Stremholma [*C. Strömholm*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 12. februāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Satakunnan Markkinapörssi Oy* un *Satamedia Oy* vārdā — P. Vainio [*P. Vainio*], *lakimies*,

— Somijas valdības vārdā — J. Heliskoski [*J. Heliskoski*], pārstāvis,

— Igaunijas valdības vārdā — L. Uibo [*L. Uibo*], pārstāvis,

— Portugāles valdības vārdā — L. I. Fernandišs [*L. I. Fernandes*] un K. Vjeira Gerra [*C. Vieira Guerra*], pārstāvji,

— Zviedrijas valdības vārdā — A. Falka [*A. Falk*] un K. Petkovska [*K. Petkovska*], pārstāves,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — K. Doksijs [*C. Docksey*] un P. Ālto [*P. Aalto*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2008. gada 8. maija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīvu 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti (OV L 281, 31. lpp.; turpmāk tekstā — "direktīva").

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *tietosuojavaltuutettu* (datu aizsardzības tiesībsargs) un *tietosuojalautakunta* (datu aizsardzības komisija) par sabiedrību *Satakunnan Markkinapörssi Oy* (turpmāk tekstā — "*Markkinapörssi*") un *Satamedia Oy* (turpmāk tekstā — "*Satamedia*") veikto personas datu apstrādi.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

3 No direktīvas 1. panta 1. punkta izriet, ka ar to ir paredzēts aizsargāt fizisku personu brīvības un pamattiesības, it īpaši to tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību saistībā ar personas datu apstrādi.

4 Direktīvas 1. panta 2. punktā ir paredzēts:

"Dalībvalstis neierobežo un neaizliedz personas datu brīvu plūsmu starp dalībvalstīm, pamatojoties uz 1. punktā paredzēto aizsardzību."

5 Direktīvas 2. pantā ar nosaukumu "Definīcijas" ir noteikts:

"Šajā direktīvā:

a) "personas dati" ir jebkura informācija attiecībā uz identificētu vai identificējamu fizisku personu ("datu subjektu"); identificējama persona ir tā, kuru var identificēt tieši vai netieši, norādot reģistrācijas numuru vai vienu vai vairākus šai personai raksturīgus fiziskās, fizioloģiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktorus;

b) "personu datu apstrāde" ("apstrāde") ir jebkura ar personas datiem veikta darbība vai darbību kopums ar vai bez automatizētiem līdzekļiem — kā vākšana, reģistrēšana, organizēšana, uzglabāšana, piemērošana vai pārveidošana, labošana, konsultēšana, izmantošana, atklāšana, pielietojot pārsūtīšanu, izplatīšanu vai darot tos pieejamus citādā veidā, grupēšana vai savienošana, piekļuves noslēgšana, dzēšana vai iznīcināšana;

c) "personu datu kartotēka" ("kartotēka") ir jebkurš sakārtots personas datu kopums, kurā šie dati ir pieejami saskaņā ar īpašiem kritērijiem — centralizētiem, decentralizētiem vai izkliedētiem, pamatojoties uz funkcionālu vai ģeogrāfisku motivāciju [šis kopums var būt centralizēts, decentralizēts vai sadalīts, pamatojoties uz funkcionāliem vai ģeogrāfiskiem iemesliem];

[..]."

6 Direktīvas 3. pantā tās piemērojamība ir definēta šādi:

"1. Šī direktīva attiecas uz personas datu apstrādi pilnībā vai daļēji ar automatizētiem līdzekļiem un uz personas datu, kuri veido daļu no kartotēkas vai ir paredzēti, lai veidotu daļu no kartotēkas, apstrādi, kura netiek veikta ar automatizētiem līdzekļiem.

2. Šī direktīva neattiecas uz personas datu apstrādi:

— tādu pasākumu gaitā, uz kuru neattiecas Kopienas tiesību akti, kā Līguma par Eiropas Savienību V un VI sadaļā paredzētie pasākumi un, jebkurā gadījumā, uz apstrādes operācijām attiecībā uz sabiedrisko drošību, aizsardzību, valsts drošību (ieskaitot valsts ekonomisko labklājību, ja apstrādes operācija attiecas uz valsts drošības jautājumiem) un uz valsts pasākumiem krimināltiesību jomā;

— ko veic fiziska persona tikai un vienīgi personiska vai mājsaimnieciska pasākuma gaitā."

7 Attiecības starp personas datu aizsardzību un vārda brīvību ir regulētas direktīvas 9. pantā ar nosaukumu "Personas datu apstrāde un vārda brīvība":

"Dalībvalstis nosaka izņēmumus vai atkāpes no šīs nodaļas, IV nodaļas un VI nodaļas noteikumiem personas datu apstrādei, kas veikta tikai un vienīgi žurnālistikas nolūkiem vai mākslinieciskās vai literārās izteiksmes nolūkiem tikai tad, ja tie vajadzīgi, lai saskaņotu tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību ar normām, kas reglamentē vārda brīvību."

8 Šajā sakarā direktīvas preambulas trīsdesmit septītais apsvērums ir formulēts šādi:

"(37) tā kā personas datu apstrādei žurnālistikas nolūkiem vai literārās vai mākslinieciskās izteiksmes nolūkiem, īpaši audiovizuālajā jomā, būtu jānosaka atbrīvojums no šīs direktīvas zināmu nosacījumu prasībām, ciktāl tas vajadzīgs, lai saskaņotu personu pamattiesības ar informācijas brīvību un jo īpaši ar tiesībām saņemt un sniegt informāciju, kā to garantē 10. pants Eiropas Konvencijā par cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzību; tā kā dalībvalstīm tādēļ būtu jānosaka nepieciešamie atbrīvojumi un atkāpes līdzsvara radīšanai starp pamattiesībām attiecībā uz vispārējiem pasākumiem datu apstrādes likumībā, pasākumiem datu nodošanā trešajām valstīm un uzraudzības iestādes pilnvarām; tā kā tam tomēr nevajadzētu likt dalībvalstīm noteikt atbrīvojumus no pasākumiem datu apstrādes drošības nodrošināšanai; tā kā vismaz par šo nozari atbildīgajai uzraudzības iestādei arī būtu jāsaņem zināmas atpakaļejošas pilnvaras, piemēram, publicēt regulāru ziņojumu vai vērsties tiesu iestādēs."

9 Direktīvas 13. pantā ar nosaukumu "Atbrīvojumi un ierobežojumi" ir noteikts:

"1. Dalībvalstis var pieņemt tiesību aktus, lai ierobežotu 6. panta 1. punktā, 10. pantā, 11. panta 1. punktā, 12. pantā un 21. pantā paredzēto pienākumu un tiesību jomu, ja šāds ierobežojums ir nepieciešams aizsargpasākums:

a) valsts drošībai;

[..]."

10 Direktīvas 17. pantā ar nosaukumu "Apstrādes drošība" ir minēts:

"1. Dalībvalstis paredz to, ka personas datu apstrādātājam jāīsteno atbilstoši tehniski un organizatoriski pasākumi, lai aizsargātu personas datus pret nejaušu vai nelikumīgu iznīcināšanu vai nejaušu pazaudēšanu, [nesankcionētu] pārveidošanu, nesankcionētu atklāšanu vai piekļuvi, īpaši, ja apstrāde ietver datu pārraidi pa elektronisko sakaru tīklu, un pret visām citām nelikumīgām apstrādes formām.

Ņemot vērā tehnisko un organizatorisko pasākumu pašreizējo līmeni un to īstenošanas izmaksas, šādi pasākumi nodrošina apstrādes un aizsargājamo datu raksturīgajiem riskiem atbilstošu drošības pakāpi.

2. Dalībvalstis paredz to, ka personas datu apstrādātājam, ja apstrādi veic viņa interesēs, jāizvēlas datu apstrādātājs, sniedzot pietiekamas garantijas attiecībā par tehniskās drošības pasākumiem un veicamo apstrādi reglamentējošiem organizatoriskajiem pasākumiem, un jānodrošina šo pasākumu izpilde.

[..]"

Valsts tiesiskais regulējums

11 1999. gada 11. jūnija Konstitūcijas (*perustuslaki* (731/1999)) 10. panta 1. punktā ir noteikts:

"Ikvienas personas tiesības uz privātās dzīves, cieņas un dzīvesvietas neaizskaramību ir aizsargātas. Personas datu aizsardzība precīzāk ir regulēta likumā."

12 Konstitūcijas 12. pantā ir noteikts:

"Ikvienai personai ir tiesības uz vārda brīvību. Vārda brīvība ietver tiesības bez iepriekšējas cenzūras paust, publicēt un saņemt informāciju, viedokļus un citus ziņojumus. Precīzāki noteikumi par vārda brīvības īstenošanu ir paredzēti likumā. [..].

Dokumenti un ieraksti, kas atrodas valsts iestāžu īpašumā, ir publiski, ja vien to izpaušana primāru iemeslu dēļ nav īpaši ierobežota ar likumu. Ikvienai personai ir tiesības iegūt informāciju par publiskiem dokumentiem un ierakstiem."

13 1999. gada 22. aprīļa likums par personas datiem (*henkilötietolaki* (523/1999)), ar kuru valsts tiesībās transponēta direktīva, ir piemērojams šo datu apstrādei (2. panta 1. punkts), izņemot personas datus ietverošas datnes, kurās ir tikai plašsaziņas līdzekļos publicēta informācija (2. panta 4. punkts). Tas ir tikai daļēji piemērojams personas datu apstrādei redakcionālos un mākslinieciskos vai literāros nolūkos (2. panta 5. punkts).

14 Likuma par personas datiem 32. pantā ir paredzēts, ka par datnēm atbildīgajai personai ir jāveic tehniskie un organizatoriskie pasākumi, kas vajadzīgi, lai aizsargātu personas datus no nesankcionētas piekļuves, nejaušas vai nelikumīgas iznīcināšanas, pārveidošanas, nodošanas vai pārsūtīšanas vai jebkādas citas šo datu nelikumīgas apstrādes.

15 1999. gada 21. maija likums par valsts pārvaldes iestāžu darbību publisko raksturu (*laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta* (621/1999)) arī regulē piekļuvi informācijai.

16 Atbilstoši likuma par valsts pārvaldes iestāžu darbību publisko raksturu 1. panta 1. punktam šajā likumā paredzētie dokumenti principā ir publiski.

17 Šī likuma 9. pantā ir noteikts, ka ikvienai personai ir tiesības iepazīties ar publiskiem minēto iestāžu dokumentiem.

18 Šī paša likuma 16. panta 1. punktā ir paredzēti noteikumi, kā iepazīties ar šādiem dokumentiem. Šajā tiesību normā ir paredzēts, ka valsts pārvaldes iestādes var iepazīstināt ar dokumenta saturu mutiski, nodot dokumentu personas rīcībā savās telpās, kur ar to var iepazīties, to nokopēt vai noklausīties, vai arī tās to var izsniegt kopijas vai izdrukas veidā.

19 Šī panta 3. punktā ir noteikti nosacījumi, saskaņā ar kuriem var paziņot datus no personas datus ietverošām datnēm, kas atrodas valsts pārvaldes iestāžu rīcībā:

"No personas datus ietverošām valsts pārvaldes iestāžu datnēm var tikt izsniegta kopija vai izdruka vai šie dati var tikt paziņoti elektroniskā formā, izņemot likumā paredzētos gadījumus, ja saņēmējam saskaņā ar tiesību normām par personas datu aizsardzību ir tiesības glabāt un izmantot šos datus. Tomēr izmantošanai tiešās tirgzinības, viedokļu aptaujas vai tirgus pētījumu nolūkos šādus datus var sniegt tikai tad, ja tas ir īpaši paredzēts likumā vai ja attiecīgā persona ir devusi piekrišanu."

20 Iesniedzējtiesa norāda, ka 1999. gada 30. decembra likums par nodokļu datu publisko raksturu un konfidencialitāti (*laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta* (1346/1999)) ir primārs attiecībā pret likumu par personas datiem un likumu par valsts pārvaldes iestāžu darbību publisko raksturu.

21 Saskaņā ar šī likuma 2. pantu likuma par valsts pārvaldes iestāžu darbību publisko raksturu un likuma par personas datiem tiesību normas nodokļu dokumentiem un datiem ir piemērojamas tikai tiktāl, ciktāl likumā nav paredzēts citādi.

22 Šī paša likuma 3. pantā ir noteikts:

"Saskaņā ar šī likuma noteikumiem nodokļu dati ir publiski.

Ikvienai personai ir tiesības iepazīties ar publiskiem nodokļu dokumentiem, kas ir nodokļu iestāžu rīcībā, saskaņā ar likumā par valsts pārvaldes iestāžu darbību publisko raksturu paredzētajiem noteikumiem, ievērojot šajā likumā paredzētos izņēmumus."

23 Saskaņā ar minētā likuma 5. panta 1. punktu publiska informācija, kas attiecas uz ikgadējo nodokļu iekasēšanu, ir nodokļu maksātāja uzvārds, dzimšanas datums un pašvaldība, kurā tas dzīvo. Publiska ir arī šāda informācija:

"1. Apliekamie ienākumi no darba (valsts nodoklis);

2. Apliekamie ienākumi no kapitāla un īpašuma (valsts nodoklis);

3. Apliekamie ienākumi (pašvaldības nodoklis);

4. Ienākumu un īpašuma nodokļi, pašvaldības nodoklis un kopējā iekasējamo nodokļu un nodevu summa.

[..]"

24 Visbeidzot, Krimināllikuma (*rikoslaki* versijā, kas izriet no likuma 531/2000) 24. nodaļas 8. pantā ir paredzēts sods par tādu informācijas izpaušanu, kas aizskar privāto dzīvi. Tādējādi ar citas personas privāto dzīvi saistītas informācijas, insinuāciju vai attēlu izplatīšana daudzām personām, izmantojot plašsaziņas vai citus līdzekļus, ja tas cietušajai personai var radīt kaitējumu vai ciešanas vai celt negodu, ir sodāma.

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

25 Jau daudzus gadus *Markkinapörssi* vāc no Somijas nodokļu iestādēm publiskus datus, lai katru gadu izvilkumus no šiem datiem publicētu avīzes "Veropörssi" reģionālajos izdevumos.

26 Šajās publikācijās ietvertā informācija aptver aptuveni 1,2 miljonus fizisku personu, kuru ienākumi pārsniedz zināmu apmēru, uzvārdu un vārdu, kā arī ar precizitāti EUR 100 apmērā viņu ienākumus no kapitāla un darba, kā arī norādes par viņu īpašuma aplikšanu ar nodokli. Šī informācija tiek sniegta alfabētiskā secībā un ir sakārtota pēc pašvaldībām un ienākumu kategorijām.

27 Saskaņā ar lēmumu par prejudiciālu jautājumu uzdošanu *Markkinapörssi* norāda, ka avīzē "Veropörssi" atklātos personas datus var atsaukt bez maksas, iesniedzot lūgumu.

28 Lai gan šajā avīzē ir arī raksti, īsi apraksti un paziņojumi, tās galvenais mērķis ir publicēt personas nodokļu informāciju.

29 *Markkinapörssi* CD-ROM disku formātā nodeva *Satamedia*, sabiedrībai, kura pieder tiem pašiem akcionāriem, "Veropörssi" publicētos personas datus, lai tā tos izplatītu ar īsziņu palīdzību. Šajā sakarā abas sabiedrības noslēdza līgumu ar mobilās telefonijas sabiedrību, kas *Satamedia* vārdā ieviesa īsziņu pakalpojumu, kas ļauj mobilo telefonu lietotājiem par samaksu aptuveni EUR 2 apmērā saņemt savā telefonā "Veropörssi" publicēto informāciju. Personas dati tiek izslēgti no šī pakalpojuma, ja par to tiek iesniegts lūgums.

30 *Tietosuojavaltuutettu* un *tietosuojalautakunta*, Somijas iestādes, kurām uzticēta datu aizsardzība, kontrolē personas datu apstrādi, un tām ir tiesības pieņemt lēmumus likumā par personas datiem paredzētajos apstākļos.

31 Pēc fizisku personu sūdzībām, pamatojoties uz privātās dzīves aizskārumu, *tietosuojavaltuutettu*, kurai bija uzticēts izmeklēt *Markkinapörssi* un *Satamedia* darbības, 2004. gada 10. martā lūdza *tietosuojalautakunta* aizliegt šīm sabiedrībām turpināt darbības saistībā ar attiecīgo personas datu apstrādi.

32 Tā kā *tietosuojalautakunta* šo lūgumu noraidīja, *tietosuojavaltuutettu* cēla prasību *Helsingin hallinto-oikeus* (Helsinku Administratīvā tiesa), kas arī noraidīja prasību. *Tietosuojavaltuutettu* tāpēc iesniedza apelācijas sūdzību *Korkein hallinto-oikeus* [Somijas Augstākajā administratīvajā tiesā].

33 Iesniedzējtiesa uzsver, ka *tietosuojavaltuutettu* iesniegtā apelācijas sūdzība neattiecas uz Somijas pārvaldes iestāžu īstenoto informācijas nodošanu. Tāpat tā precizē, ka nav apstrīdēts šo nodokļu datu publiskais raksturs. Tai drīzāk ir šaubas par šo datu tālāko apstrādi.

34 Šajos apstākļos tā nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

"1) Vai par "personas datu apstrādi" direktīvas [..] 3. panta 1. punkta izpratnē var uzskatīt darbību, kurā

a) no publiskiem nodokļu iestāžu dokumentiem tiek iegūti dati par fiziskas personas ienākumiem no darba un kapitāla, kā arī par īpašumu un tie tiek apstrādāti, lai tos publicētu,

b) tie tiek publicēti alfabētiskā secībā un atbilstoši ienākumu kategorijai detalizētu sarakstu veidā, kas sagrupēti pēc pašvaldībām,

c) tie tiek CD-ROM disku veidā nodoti izmantošanai komerciāliem mērķiem,

d) tie tiek apstrādāti īsziņu pakalpojuma ietvaros, kas ļauj mobilo tālruņu lietotājiem, nosūtot kādas personas uzvārdu un dzīvesvietas pašvaldības nosaukumu, saņemt informāciju par šīs personas ienākumiem no darba un kapitāla, kā arī īpašumu?

2) Vai direktīva [..] ir interpretējama tādējādi, ka iepriekš pirmā jautājuma a)–d) punktā norādītās darbības var uzskatīt par "personas datu apstrādi tikai žurnālistikas nolūkos" direktīvas 9. panta izpratnē, ja ņem vērā, ka savāktie dati par vairāk nekā vienu miljonu nodokļu maksātāju ir no dokumentiem, kas ir publiski saskaņā ar valsts tiesību aktiem par piekļuvi informācijai? Vai tam, ka šo darbību galvenais mērķis ir publicēt minētos datus, ir kāda nozīme vērtējumā?

3) Vai direktīvas [..] 17. pants atbilstoši šīs direktīvas principiem un mērķim ir jāinterpretē tādējādi, ka tas liedz žurnālistikas nolūkos savāktu datu publicēšanu un to nodošanu izmantošanai komerciāliem mērķiem?

4) Vai direktīva [..] ir jāinterpretē tādējādi, ka personas datus ietverošām datnēm, kurās ir tikai plašsaziņas līdzekļos jau publicēta informācija, šī direktīva vispār nav piemērojama?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

35 Jākonstatē, ka šajā jautājumā minētie dati, kas attiecas uz zināmu fizisku personu, kuru ienākumi pārsniedz noteiktu apmēru, vārdu un uzvārdu, kā arī it īpaši ar precizitāti EUR 100 apmērā viņu ienākumu no kapitāla un darba summu, ir personas dati direktīvas 2. panta a) punkta izpratnē, jo tā ir "informācija par identificētu vai identificējamu fizisku personu" (skat. arī 2003. gada 20. maija spriedumu apvienotajās lietās C-465/00, C-138/01 un C-139/01 *Österreichischer Rundfunk* u.c., *Recueil*, I-4989. lpp., 64. punkts).

36 Turpinājumā pietiek konstatēt, ka no direktīvas 2. panta b) punkta formulējuma skaidri izriet, ka šajā jautājumā aprakstītās darbības ietilpst "personas datu apstrādes" definīcijā šīs direktīvas tiesību normas izpratnē.

37 Tādējādi uz pirmo jautājumu jāatbild, ka direktīvas 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka darbība, kurā

— no publiskiem nodokļu iestāžu dokumentiem tiek iegūti dati par fiziskas personas ienākumiem no darba un kapitāla, kā arī par īpašumu un tie tiek apstrādāti, lai tos publicētu,

— tie tiek publicēti alfabētiskā secībā un atbilstoši ienākumu kategorijai detalizētu sarakstu veidā, kas sagrupēti pēc pašvaldībām;

— tie tiek CD-ROM disku veidā nodoti izmantošanai komerciāliem mērķiem;

— tie tiek apstrādāti īsziņas pakalpojuma ietvaros, kas ļauj mobilo tālruņu lietotājiem, nosūtot kādas personas uzvārdu un dzīvesvietas pašvaldības nosaukumu, saņemt informāciju par šīs personas ienākumiem no darba un kapitāla, kā arī īpašumu,

ir jāuzskata par "personas datu apstrādi" šīs tiesību normas izpratnē.

Par ceturto jautājumu

38 Ar ceturto jautājumu, kas jāizskata kā otrais, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai šī direktīva ir piemērojama tādām personas datu apstrādes darbībām, kas minētas pirmā jautājuma c) un d) punktā un kas attiecas uz personas datus ietverošām datnēm, kurās ir tikai plašsaziņas līdzekļos jau publicēta informācija.

39 Saskaņā ar direktīvas 3. panta 2. punktu šī direktīva nav piemērojama personas datu apstrādei divos gadījumos.

40 Pirmais gadījums attiecas uz personas datu apstrādi, kas veikta, lai īstenotu darbības, kurām nav piemērojamas Kopienu tiesības, piemēram, darbības, kas paredzētas Līguma par Eiropas Savienību V un VI sadaļā, un katrā ziņā apstrādi, kuras mērķis ir sabiedriskā drošība, aizsardzība, valsts drošība (ieskaitot valsts ekonomisko labklājību, ja šī apstrāde ir saistīta ar valsts drošības jautājumiem), un valsts darbībām krimināltiesību jomā.

41 Šīs darbības, kas piemēru veidā minētas šīs tiesību normas pirmajā ievilkumā, katrā ziņā ir valsts vai valsts iestāžu darbības, kas neietilpst privātpersonu darbības lokā. Tās ir paredzētas, lai definētu minētajā tiesību normā paredzētā izņēmuma piemērojamību, tādējādi šis izņēmums ir piemērojams tikai tajā skaidri minētajām darbībām vai darbībām, kuras var ierindot tajā pašā kategorijā (*ejusdem generis*) (skat. 2003. gada 6. novembra spriedumu lietā C-101/01 *Lindqvist*, *Recueil*, I-12971. lpp., 43. un 44. punkts).

42 Taču personas datu apstrādes darbības, kas minētas pirmā jautājuma c) un d) punktā, ir privātu sabiedrību darbības. Šīs darbības nekādā veidā neietilpst valsts varas izveidotajā struktūrā un neattiecas uz sabiedrisko drošību. Tādējādi šādas darbības nevar pielīdzināt direktīvas 3. panta 2. punktā minētajām darbībām (šajā sakarā skat. 2006. gada 30. maija spriedumu apvienotajās lietās C-317/04 un C-318/04 Parlaments/Padome, Krājums, I-4721. lpp., 58. punkts).

43 Saistībā ar otro gadījumu, kas ir paredzēts šīs tiesību normas otrajā ievilkumā, direktīvas preambulas divpadsmitajā apsvērumā par šo izņēmumu kā piemērs ir minēta fiziskas personas īstenota datu apstrāde, veicot tikai personiska vai sadzīves rakstura darbības, saraksti un adrešu reģistru glabāšanu.

44 No tā izriet, ka šis otrais izņēmums ir jāinterpretē tādējādi, ka tas attiecas tikai uz darbībām, kas tiek veiktas privātpersonu privātās vai ģimenes dzīves ietvaros (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Lindqvist*, 47. punkts). Tā tas acīmredzami nav to *Markkinapörssi* un *Satamedia* darbību gadījumā, kuru mērķis ir savāktos datus darīt zināmus neierobežotam personu lokam.

45 Tādējādi jāsecina, ka pirmā jautājuma c) un d) punktā minētās personas datu apstrādes darbības neietilpst nevienā no direktīvas 3. panta 2. punktā minētajiem gadījumiem.

46 Turklāt jāmin, ka direktīvā nav paredzēts neviens cits tās piemērojamības ierobežojums.

47 Šajā sakarā ģenerāladvokāte secinājumu 125. punktā ir norādījusi, ka direktīvas 13. pantā ir pieļautas atkāpes tikai no dažām tās tiesību normām, bet 3. pants tajās neietilpst.

48 Visbeidzot jānorāda, ka vispārīga atkāpe no direktīvas piemērošanas publicētai informācijai šai direktīvai lielā mērā atņemtu jēgu. Dalībvalstīm pietiktu datus publicēt, lai tiem vairs netiktu nodrošināta direktīvā paredzētā aizsardzība.

49 Tāpēc uz ceturto jautājumu jāatbild, ka direktīva ir piemērojama tādām personas datu apstrādes darbībām, kas minētas pirmā jautājuma c) un d) punktā un kas attiecas uz valsts pārvaldes iestāžu personas datus ietverošām datnēm, kurās ir tikai jau plašsaziņas līdzekļos publicēta informācija.

Par otro jautājumu

50 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai direktīvas 9. pants ir jāinterpretē tā, ka pirmā jautājuma a)–d) punktā minētās darbības saistībā ar datiem, kas iegūti no saskaņā ar valsts tiesību aktiem publiskiem dokumentiem, ir jāuzskata par

personas datu apstrādi tikai žurnālistikas nolūkos. Šī tiesa precizē, ka tā vēlas saņemt skaidrojumus par to, vai tam, ka šo darbību galvenais mērķis ir publicēt attiecīgos datus, ir nozīme vērtējumā.

51 Vispirms ir jānorāda, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru direktīvas tiesību normas ir jāinterpretē, ņemot vērā tās mērķi un ar to izveidoto sistēmu (šajā sakarā skat. 2008. gada 11. septembra spriedumu lietā C-265/07 *Caffaro*, Krājums, I-7085. lpp., 14. punkts).

52 Šajā sakarā, kā izriet no direktīvas 1. panta, ir skaidrs, ka tās mērķis ir, lai dalībvalstis, nodrošinot personas datu brīvu apriti, garantētu fizisku personu brīvību un pamattiesību, it īpaši tiesību uz privātās dzīves neaizskaramību, aizsardzību saistībā ar minēto datu apstrādi.

53 Šo mērķi tomēr nevar sasniegt, neņemot vērā, ka minētās pamattiesības zināmā mērā ir jāsaskaņo ar pamattiesībām uz vārda brīvību.

54 Šāda saskaņošana ir paredzēta direktīvas 9. pantā. Kā it īpaši izriet no direktīvas preambulas trīsdesmit septītā apsvēruma, tās 9. panta mērķis ir saskaņot divas pamattiesības — no vienas puses, privātās dzīves neaizskaramību un, no otras puses, vārda brīvību. To veikt ir dalībvalstu pienākums.

55 Lai saskaņotu šīs abas pamattiesības direktīvas izpratnē, dalībvalstis ir aicinātas datu aizsardzībai un tādējādi II, IV un VI nodaļā paredzētajām pamattiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību paredzēt zināmas atkāpes vai ierobežojumus. Šīs atkāpes ir jāizdara tikai žurnālistikas vai literārās vai mākslinieciskās izteiksmes nolūkos, kas saistīti ar pamattiesībām uz vārda brīvību, tikai tiktāl, ciktāl tās ir vajadzīgas, lai saskaņotu tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību ar noteikumiem, kas regulē vārda brīvību.

56 Lai ņemtu vērā vārda brīvības nozīmi demokrātiskā sabiedrībā, pirmkārt, ar to saistītie jēdzieni, ieskaitot žurnālistiku, ir jāinterpretē plaši. Otrkārt, lai nodrošinātu līdzsvaru starp abām pamattiesībām, pamattiesību uz privātās dzīves neaizskaramību aizsardzība prasa, lai iepriekš minētajās direktīvas nodaļās paredzētās atkāpes no datu aizsardzības un tās ierobežojumi tiktu īstenoti, stingri ievērojot vajadzīgās robežas.

57 Šajos apstākļos vērā jāņem šādi aspekti.

58 Pirmkārt, kā secinājumu 65. punktā ir norādījusi ģenerāladvokāte un kā izriet no direktīvas *travaux préparatoires*, direktīvas 9. pantā paredzētie izņēmumi un atkāpes ir piemērojami ne tikai plašsaziņas līdzekļu uzņēmumiem, bet arī visām personām, kas nodarbojas ar žurnālistiku.

59 Otrkārt, tas, ka publisku datu publicēšana ir saistīta ar mērķi gūt peļņu, *a priori* neizslēdz iespēju to uzskatīt par darbību "tikai žurnālistikas nolūkiem". Kā *Markkinapörssi* un *Satamedia* norāda apsvērumos un ģenerāladvokāte secinājumu 82. punktā, visi uzņēmumi ar savu darbību vēlas gūt peļņu. Zināmi komerciāli panākumi var pat būt *sine qua non* nosacījums profesionālas žurnālistikas pastāvēšanai.

60 Treškārt, jāņem vērā sakaru un informācijas izplatīšanas līdzekļu attīstība un skaita palielināšanās. Kā it īpaši ir norādījusi Zviedrijas valdība, līdzeklim, ar kura palīdzību apstrādātie dati tiek nodoti tālāk, vai tas būtu klasisks kā papīrs vai radio viļņi vai arī elektronisks kā internets, nav nozīmes, lai novērtētu, vai darbība tiek veikta "tikai žurnālistikas nolūkiem".

61 No visa iepriekš minētā izriet, ka tādas darbības kā pamata lietā saistībā ar datiem, kas iegūti no saskaņā ar valsts tiesību aktiem publiskiem dokumentiem, var tikt kvalificētas kā "žurnālistikas darbības", ja to mērķis ir publiskot informāciju, viedokļus vai idejas ar jebkāda izplatīšanas līdzekļa palīdzību. Tās var veikt ne tikai plašsaziņas līdzekļu uzņēmumi, un tās var būt saistītas ar mērķi gūt peļņu.

62 Tāpēc uz otro jautājumu ir jāatbild, ka direktīvas 9. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka pirmā jautājuma a)–d) punktā minētās darbības saistībā ar datiem, kas iegūti no saskaņā ar valsts tiesību aktiem publiskiem dokumentiem, ir jāuzskata par personas datu apstrādes darbībām, kas veiktas "tikai žurnālistikas nolūkos" šīs tiesību normas izpratnē, ja minēto darbību vienīgais mērķis ir publiskot informāciju, viedokļus vai idejas, un tas ir jāizvērtē valsts tiesai.

Par trešo jautājumu

63 Ar trešo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai direktīvas 17. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas liedz publicēt datus, kas savākti žurnālistikas nolūkos, un tos nodot izmantošanai komerciāliem mērķiem.

64 Ņemot vērā uz otro jautājumu sniegto atbildi, uz šo jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

65 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīvas 95/46/EK par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti 3. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka darbība, kurā

— **no publiskiem nodokļu iestāžu dokumentiem tiek iegūti dati par fiziskas personas ienākumiem no darba un kapitāla, kā arī par īpašumu un tie tiek apstrādāti, lai tos publicētu,**

— **tie tiek publicēti alfabētiskā secībā un atbilstoši ienākumu kategorijai detalizētu sarakstu veidā, kas sagrupēti pēc pašvaldībām,**

— **tie tiek CD-ROM disku veidā nodoti izmantošanai komerciāliem mērķiem,**

— **tie tiek apstrādāti īsziņas pakalpojuma ietvaros, kas ļauj mobilo tālruņu lietotājiem, nosūtot kādas personas uzvārdu un dzīvesvietas pašvaldības nosaukumu, saņemt informāciju par šīs personas ienākumiem no darba un kapitāla, kā arī īpašumu,**

ir jāuzskata par "personas datu apstrādi" šīs tiesību normas izpratnē;

2) **Direktīvas 95/46 9. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka pirmā jautājuma a)–d) punktā minētās darbības saistībā ar datiem, kas iegūti no saskaņā ar valsts tiesību aktiem publiskiem dokumentiem, ir jāuzskata par personas datu apstrādes darbībām, kas veiktas "tikai žurnālistikas nolūkos" šīs tiesību normas izpratnē, ja minēto darbību vienīgais mērķis ir publiskot informāciju, viedokļus vai idejas, un tas ir jāizvērtē valsts tiesai;**

3) **Direktīva 95/46 ir piemērojama tādām personas datu apstrādes darbībām, kas minētas pirmā jautājuma c) un d) punktā un kas attiecas uz valsts pārvaldes iestāžu personas datus ietverošām datnēm, kurās ir tikai jau plašsaziņas līdzekļos publicēta informācija.**

[Paraksti]